

Revize EN ISO 50001:2018

Jan Hrabánek
TÜV NORD Czech, s.r.o.

- EN ISO 50001:2018 - je jediná systémová norma, která je částečně podmíněna legislativním požadavkem a není tedy postavena na principu dobrovolnosti
- Požadavek na implementaci je stanoven Zákonem 406/2000 Sb. v platném znění, kde § 9 jednoznačně specifikuje, pro které podniky je implementace povinná

- **Povinnost zavedení EN ISO 50001:2018:**
- **Zákon 406/2000 Sb., §9** - Podnikatel, který není malým nebo středním podnikatelem, je **povinen** zpracovat pro jím užívané nebo vlastněné energetické hospodářství **energetický audit** a dále jej pravidelně zpracovávat nejméně jednou za 4 roky. Povinnost zpracovat audit nemá ten podnikatel, který má **zaveden a akreditovanou osobou certifikován systém hospodaření s energií podle české harmonizované normy upravující systém managementu hospodaření s energií** nebo má **zaveden a akreditovanou osobou certifikován systém environmentálního řízení podle české harmonizované normy upravující systémy environmentálního managementu, který zahrnuje energetický audit.**

- Definice velikosti podniku: Kritéria pro zařazení konkrétního podniku do kategorie velikosti stanovuje příloha I Nařízení Komise (ES) č. 800/2008.
- **MALÉ PODNIKY**
- Malým podnikem je podnik, která zaměstnává méně než **50 osob** a jeho roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy **nepřesahuje 10 milionů EUR**.
- **STŘEDNÍ PODNIKY**
- Jedná se o podniky, které zaměstnávají méně než **250 osob** a jejichž roční obrat **nepřesahuje 50 milionů EUR** nebo jejichž bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje **43 milionů EUR**.

- **VELKÉ PODNIKY**

- Pokud nějaký podnik není dle výše uvedených parametrů ani mikropodnikem, ani malým a ani středním podnikem, patří mezi velké podniky.
- Tedy velký podnik má ***nad 250 osob nebo bilanční suma roční rozvahy přesahuje 43 milionů EUR nebo roční obrat přesahuje 50 milionů EUR.***

Revize EN ISO 50001:2018

- EN ISO 50001:2018 vydána dne 21.08.18
- ČSN EN ISO-vydání březen 2019
- Přechodné období 18 (do 20.02.2020) a 36 (do 20.08.2021) měsíců
- Nové certifikace dle ISO 50001:2011 do 20.02.20 (18 měsíců), pokud certifikační / recertifikační audit, včetně 1.kontrolního auditu proběhne do 20.02.20, je možné 2.kontrolní audit provést dle ISO 50001:2011 do 20.08.21 (přechodné období 36 měsíců)

Revize EN ISO 50001:2018

- Pokud certifikační / recertifikační a 1.kontrolní audit neproběhne do 20.02.2020, musí se přejít na ISO 50001:2018 (přechodné období 18 měsíců)
- Od 20.02.2020 do 20.08.2021 pouze 2.kontrolní audit dle ISO 50001:2011
- Konečný termín přechodu je možný do 20.08.21
- Kalkulace novely normy-přechod při recertifikačním (prodlužovacím) auditu min. 2 hodiny, při kontrolním auditu min. 4 hodiny

Hlavní změny oproti předchozímu vydání:

- přijetí požadavků ISO pro normy systémů managementu, včetně závazné struktury, shodného základního textu a společných termínů a definic, pro zajištění vysoké úrovně kompatibility s jinými normami pro systémy managementu (struktura HLS)
- lepší integrace se strategickými procesy managementu
- přesnější vyjádření a struktura dokumentu
- silnější důraz na roli vrcholového vedení
- vysvětlení vyloučení druhů energie
- přijetí tematického uspořádání termínů a jejich definic v kapitole 3 a aktualizace některých definic

Revize EN ISO 50001:2018

- zahrnutí nových definic, včetně zlepšování energetické hospodárnosti
- objasnění „přezkoumání spotřeby energie“
- zavedení pojmu normalizace ukazatele (ukazatelů) energetické hospodárnosti (EnPI - energy performance indicator) a s tím vyjádřeného výchozího stavu (stavů) spotřeby energie (EnB – energy baseline)
- přidání podrobností o plánu sběru energetických dat a souvisejících požadavků (dříve plán měření energií)
- objasnění textu týkajícího se ukazatele (ukazatelů) energetické hospodárnosti [EnPI] a výchozího stavu (stavů) spotřeby energie [EnB] s cílem dosáhnout lepšího porozumění těmto pojmům.

- **Struktura normy:**

- Kontext organizace
- - porozumění organizaci a jejímu kontextu (organizace musí určit externí a interní záležitosti (aspekty), které jí ovlivňují (např. omezení dodávek, náklady na energie, vlivy počasí, finanční zdroje, životnost technologií a další, včetně vyhodnocení rizik a příležitostí)
- - porozumění potřebám a očekávání zainteresovaných stran (identifikace zainteresovaných stran a jejich požadavků)
- -určení rozsahu EnMS (organizace nesmí vyloučit žádný druh energie z vymezeného rozsahu a hranic)
- -systém managementu hospodaření s energií (vytvořit, zavést, udržovat a neustále zlepšovat)

■ Vedení

- - vedení (vůdčí role vedení a závazek na neustálé zlepšování, ustanovení týmu managementu hospodaření s energií)
- - energetická politika (dostupná zainteresovaným stranám, pokud je to vhodné)
- - role, odpovědnosti a pravomoci v rámci organizace (přidělení odpovědností a pravomocí týmu managementu hospodaření s energií)

■ Plánování

- - opatření pro řešení rizik a příležitostí
- - cíle a cílové hodnoty v oblasti energie a plánování jejich dosažení (být monitorovány, podle potřeby aktualizovány, plánování-metoda k ověření zlepšování energetické hospodárnosti)

Revize EN ISO 50001:2018

- - přezkoumání spotřeby energie (ve stanovených intervalech, identifikovat osobu, jejíž práce je řízena organizací a ovlivňuje nebo má vliv na významné užití energie)
- - ukazatele energetické hospodárnosti (stanovení indikátorů energetické výkonnosti)
- - výchozí stav spotřeby energie (stanovení EnB, revize výchozího stavu spotřeby energií)
- - plánování sběru energetických dat (organizace musí zajistit, aby klíčové charakteristiky jejich provozů, které ovlivňují energetickou hospodárnost byly určeny, měřeny, monitorovány a analyzovány v plánovaných intervalech)

■ Podpora

- - zdroje
- - kompetence
- - povědomí
- - komunikace (interní a externí, zavést proces, kterým osoba, jejíž práce je řízena organizací, může předkládat své připomínky, nebo navrhnout zlepšení)
- - dokumentované informace (organizace musí vytvořit, zavést a udržovat dokumentované informace...)
- - vytváření a aktualizace
- - řízení dokumentovaných informací (včetně externího původu)

■ Provoz

- - plánování a řízení provozu (organizace musí zajistit řízení významných užití energie, nebo procesů zajišťovaných externě)
- - návrh
- - nákup

■ Hodnocení výkonnosti

- - monitorování, měření, analýza a vyhodnocování energetické hospodárnosti a EnMS
- - hodnocení souladu s požadavky právních předpisů a jinými požadavky
- - interní audit
- - přezkoumání systému managementu (vstupy, výstupy)

Revize EN ISO 50001:2018

- **Zlepšování**
- - neshoda a nápravná opatření
- - neustálé zlepšování

Revize EN ISO 50001:2018

- **Další relevantní normy v rámci EnMS**
- **Akreditace pro účely certifikace systémů managementu hospodaření s energií (EnMS) je prováděna podle**
- **ISO 50003:2014 Systémy managementu hospodaření s energií – Požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů managementu hospodaření s energií**

-rozsah akreditace / klasifikace činností

Rozsah akreditace certifikačních orgánů se uděluje podle technických oblastí uvedených v Tabulce 2
EN ISO 50003:2014

-doba auditu

Doba auditu se stanovuje podle Přílohy A normy EN ISO 50003:2014.

Certifikace na více místech

Vzorkování se provádí podle Přílohy B normy EN ISO 50003:2014.

Stanovení požadavků na odbornou způsobilost pracovníků

Kapitola 6 normy ISO 50003:2014 - Systémy managementu hospodaření s energií - Požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů managementu hospodaření s energií.

Revize EN ISO 50001:2018

- ISO 50002:2014 Energetické audity-Požadavky s návodem pro použití, bod 1 předmět normy-tato mezinárodní norma se **nevztahuje na auditování EnMS dle ISO 50001:2018, vztahuje se na proces Energetického auditu**

- ISO 50004:2014-Systémy managementu hospodaření s energií-
Návod pro zavádění, udržování a zlepšování EnMS (pouze v Aj)
- ISO 50006:2014-Systémy managementu hospodaření s energií-
Měření energetické náročnosti pomocí výchozího stavu spotřeby energie (EnB) a ukazatelů energetické náročnosti (EnPI)-Obecné zásady a návod (pouze v Aj)
- ISO 50015:2014-Systémy managementu hospodaření s energií-
Měření a ověřování energetické náročnosti organizace-Obecné zásady a návod (pouze v Aj)
- ISO 50047:2016-Tato mezinárodní norma popisuje přístupy pro stanovení úspor energií v organizacích. Může být použita všemi organizacemi, bez ohledu na to, zda mají systém řízení energií, jako je ISO 50001 (pouze v Aj)

Revize EN ISO 50001:2018

- Děkuji za pozornost